

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administratorul tipografiei arhiepiscopane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Corespondențele sunt a se adresa la:
Redacția „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 30
Epistole nefrancate se refuză. — Articulii nepublicați nu se înapoiază.

INSETIUNILE

Pentru odată 7 cr. — de două ori 12 cr. — de trei 15 cr. rândul cu literă garmon — și timbru de 30 cr. pentru fiecare publicare.

Sibiu, 11 Apriliu 1884.

Intre multele dovedi de dușmanie reciprocă intre noi ca măngăiere înregistrăm din când în când către o aprețire de către streinii nepreoccupați, caru sunt în curenț cu deplorabila desbinare dintre noi. Aprețirea streinilor o înregistrăm cu atât mai vîrtoas, cu cât una și aceeași aprețire la contrarii principiilor noastre servește de basă spre a funda pe ea și mai departe fantasticul și idealul edificiu al pasivității, în noi însă întăresce credința, că bună, salutară este calea, pe care am dorit să purceadă oastea națiunii noastre, că buni la înimă și înțelepti la cap sunt conducătorii, caru ajunși în fruntea acestei ostiri, deocamdată ar putea opri demoralisarea, ar introduce ordinea și disciplina printre desolatele rânduri al armatei noastre și cu o tactică înțeleaptă ar putea reporta și unele victorii partiale.

Nu se poate săgădui că dela era dualismului încoace am făcut mari și dureroase experiențe pe terenul politic, însă și aceia e fapt, că oamenii înțelepti învață mult din pățările altora și de două ori așa de mult din a le lor proprii. La noi încă ar fi să fie așa și noi încă credem cu cei streini nemului nostru, că da, vom învăța din exemplele altora și din pățările noastre, și nu vom mai umbla orbecând.

De câțiva timp încoace diarele din Viena să ocupă cu viu interes de cestiuinea naționalităților în Ungaria.

Ansă la aceasta a dat mișcarea naționalităților în fața alegerilor dietali. Si dintre acestea români și sârbii au atras mai mult atenția publicistilor asupra lor. Dianul „Neue freie Presse” în special a tratat cestiuinea naționalităților la noi, și noi o am mărturisit fără rezervă, o a tratat în cunoștință de caușă; și nu a fost inventiunea celor dela „Neue freie Presse” când au afirmat că suntem serici, demoralizați și decăduți politicește, și că soarta noastră acceptă grabnică îndreptare. Da. Așa este. Suntem săraciți până la os, pasivitatea noastră a dat poporul prada în mâna contrarilor noștri, și cu mâna pe conștiință să spunem unde am ajuns. Am decăduț materialicește, am decăduț moralicește și este păcat de moarte a mai ascunde răul, a ne legăna în visuri deșarte și a împinge sub masca naționalismului și a solidarității naționale națiunea la perire.

Avem reperte detaiate despre soartea țăranișului. În special ne-am interesat despre români din comitate. Am consultat alegerile dietali de vre o căteva periode numai, și ne-am înspăimântat de soarta, care ne așteaptă, de nu vom cerca îndreptare.

Ne-am dedit a vorbi cu cuvinte mari, caru sună a ceva, și fiind că sună, lumea să aadunat împregiurul nostru. Nescind ce este, ea stă contemplând și noi imbătați de succesul momentan batem mai tare. Si dacă altul din depărtare, privind la jocul nostru, ne reflecteză la adeverata stare a lucrului, noi din specula sau doară miopia — nu scim care din două e mai mare — destul că atunci noi ne indignăm și aruncăm cu noroiu în toate părțile, creșând că prin aceasta am îndreptat răul.

Dacă doare adeverul prezentat în toată gălătatea sa, și cum că el doare ne arată că de căi iritație naționale diareelor noastre — dacă doare adeverul, trebuie să doară și trista realitate a lucrurilor. Si cei indignați pentru expunerea adeverului binevoiască a merge la țeară printre popor, și se vor convinge că trist este adeverul și că îndreptarea nu mai suferă amănare.

Noi am salutat din înimă mișcarea unei părți a inteligenței române îndreptată spre ameliorarea soartei poporului între marginile constituțiunii actuale. Si o am salutat și sprinținit cu atâtă mai vîrtoas, cu cât diarele noastre dădate a face monopol cu soarta națiunii, la cestiuinea „Viitorului” au sbierat ca mușcate de șerpe, și de atunci încoace s-au folosit de toate posibilele mijloace ertate

și neertate spre a zădărnicii nisuințele bărbătilor dela „Viitorul”.

De atunci și până astăzi s-au strecut multe pre lume. După români au venit sârbii. Basa de stat acceptată de români în conferință din Buda-pesta, fu acceptată de sârbi în conferință din Kiskinda mare. Acceptarea basei de drept în stat au dat ansă diareelor străine să aprețieze acest fapt al naționalităților. Deosebirea între români și sârbi și aici este mare. La sârbi aproape totalitatea națiunii lor se vede așa fi tras seamă cu împregiurările și forța lor materială și morală, la noi până acumă parte cea mai mare a națiunii se pare că va rezista pre largă stadiul de până acuma. Cu toate acestea și noi suntem de credință celor dela „Neue freie Presse” — „sunt o samă de notabilități între români, cari recunoscend precaria situație politică, socială și economică a poporului lor și au ridicat cu-vîntul pentru reîntrarea pe terenul politic activ.”

Am să și o repetăm: înțelegem agitațiunea diareelor noastre, și până la un punct oare care o scim și scusa. Nu mai putem însă tăcea în fața fanfaronadei donchișoțiane observată în timpul din urmă de unii bărbati politici ai nostri.

Cu cuvinte mari și late, cu lamentațuni și aiurări, injurături și calumni nu vom îndrepta soarta poporului. Puțină bănăvointă și mai puțină abnegare va ajunge spre a ne putea orienta în labirintul politicei noastre. Să ne tragem seama cu împregiurările și cu forța noastră materială și morală. Să ne perdem din vedere soarta poporului decăduț și exploata de streini, să judecăm cu mintea luminată și cu inima la loc, și mai pre sus de toate să învățăm din pățările noastre și din exemplele altora.

Au trecut suntele sârbători și putem răspunde cu inima liniștită la articolul domnului Tr... din Sibiu publicat în numărul 41 al „Gazetei Transilvaniei”. Se înțelege că noi vom vorbi numai în ce privește „isonul,” ear „Viitorul” va face după cum-l va tăia pre el capul.

Ni s-a dis că ținem puternic isonul când e vorba de a submina partida națională și a nimici solidaritatea în sinul națiunii române.

Noi am vorbit de tot clar și pe față fără nici o rezervă. Reflectăm pe dl Tr. la Nr. 38 din dianul nostru, și nu ne îndoim că domnia sa de vorbele noastre s-a folosit în alineea a 16 din provocatul seu articolu. Naționalitatea partidei cu programa dela 1881 încă o am definit o reducând-o la adeverata ei valoare. Ce se atinge de subminarea acestei partide noi am făcut mai puțin decât cerea dela noi chemarea de publicisti. În loc de a o submina, o am apărat contra atacurilor din Gazetă și nu i-am publicat scandalurile, prin cari s-a subminat ea pre sine.

Solidaritatea în sinul națiunii! Domnul Tr. se face a nu sci ceea ce ar trebui să scie. Am recunoscut posibilitatea rătăcirei și în partea pasivistilor și în partea noastră. Chemarea noastră este că toți să fim una, solidari pe terenul de activitate. Chiemarea comitetului din Sibiu ales la 1881, în numele căruia vorbesc cu atâtă arogență dl Tr. este: a lucra pentru solidaritate pe terenul pasivității. Naționa este dl Tr. naționa este și „Telegraful Român”. Si dacă domnul Tr. nu strică solidaritatea în sinul naționii române dela T. R. cum vine de T. R. facând ceea ce face domnul Tr. din Sibiu, strică și nimicesc prin ison solidaritatea în sinul naționii domnului Tr.?

Ce privește „fracțiunile” încă am fi clarificați din cele premerse.

Ca și în Nr. 38 susținem și acumă că domnul Tr. n'a cetit, ceea ce a subscris. Asemenea susținem și despre domnul president al comitetului ales la 1881. Si mai repetăm odată: nu ne aflăm îndemnați a reveni la baza electorală observată la conferință din 1881 și la cea din est an probabilă în Sibiu. Ilustrația din 1 Aprilie nu servește spre

onoare nici unui român, și nici comitetului, în numele căruia vorbesc prin rostul Gazetei dl Tr.

Atâtă în spiritul păcii. Si ison ortodox trăește în speranță, că domnul Tr. va sci apreția moderăriunea și tactul nostru ortodox, și le va reduce la stima și respectul față cu persoana domniei sale. Când nu ne va mai fi permis să stăm între aceste granițe vom sci vorbi și cu ison mai pronunțat în neortodoxie.

Corespondențe particulare ale „Telegrafului Roman”.

Brașov, 30 Martie v. 1884. Dle Redactor! Am ajuns a vedea încheiat și ciclul al doilea (de primăvara) al conferințelor literare inițiat de braile noastre Dame de aici. Conferința de a seara a fost cea din urmă din acest ciclu. Dați-mi voie a-mi descărca povara cea mare a entuziasmului, ce apasă peptul meu din momentele, de când făceam și eu parte din publicul ascultător al memoriei conferințe. Moțiunea, de care sună cuprins din incidentul splendoarei succesului conferinței numite, este atât de mare, în cât îmi oprimă chiar expresiunile.

Scurt program dar cu toate acestea copios și cuprinzător. a) Legenda lui V. Aleșandri „Înșirate mărgărite” declamată de d-șoara Sevastița Murășan; b) „Disertație despre importanță și folosul cetei scrierilor bărbătilor literati probați, cu deosebită apostrofare asupra opurilor scrise în limba maternă” de dl prof. I. Popea; c) „Încheere ciclului ultim de conferință” rostită de d-na Neagoe.

Sunt declamații între declamații, dar declamația d-șoarei S. Murășan, nu păcătuesc într-nimic, dacă o număr între cele mai nimerite și cele mai bine intonate.

E cunoscut, că poesia cea mai sublimă, dacă e rău declamată, nu te impresionează de loc, pe când o poesie bună și bine intonată îți mișcă inima într-o astfel de măsură încât îți uiți, unde te afli. În casul de față declamația a corespus într-toate sublimității poesiei.

Inima fie căruia ascultător resp. ascultător a fost atât de răpită de declamație prin tonul ei cel dulce și flecibil, încât se pără că esci transpus tocmai în acele regiuni, cari obveneau în poesiă.

Dl Popea în disertația sa începe cu enumerarea mai multor opuri clasice, cari constituie începutul bibliotecii, la care au dat naștere aceste întruniri literare ale brailelor Dame române de aici; între aceste opuri sunt scrierile ale lui Aleșandri, Bolintinian, Negruzzii etc. După ce aruncă o privire serioasă asupra clasicilor vechi, asupra celor din evul mediu, și asupra celor moderni francezi, germani, englezi și a., din cari din toți prezintă publicului numeroase și interesante citări, analizează într-un mod foarte entuziastic scrierile naționale și le aduce în combinație cu multe evenimente și schimbări, ce au oferit mari avantaje prosperării noastre naționale în toate direcțiunile. Face interesante deducții, dintre cari amintesc numai două. Ioan Văcărescu scoate la lumină ideile sale naționale pe la 1818; poporul se insuflă pentru libertate și pe la 1821 Tudor Vladimirescu se pună în fruntea ostenilor români pentru scuturarea jugului fanarotic. Puschin, poetul rus prin scrierile sale insuflă pe V. Aleșandri, carele a devenit astăzi rege al poetilor, și altele multe. Prese tot dl Popea a spus auditorului, ce i sta în față, un material atât de interesant și pătrundător, încât chiar și cel mai mare ignorant ar fi trebuit, să fie mișcat și căstigat pentru îmbrățișarea progresului literar, chiar și cel lipsit total de interes cultural, ar fi trebuit să fie încăldit de vorbele entuziastice ale dsale însuflându-i cea mai ardătoare sete spre cetit și anume spre cetitul scrierilor naționale, apostrofând într-un mod foarte nimerit păcatul incubat la unele cercuri românesci, cari se

Ocupă cu multă predilecție de scriitori străini și desconsideră pe cei naționali. În fine n'a lăsat ne apostrofat nici zelul și punctualitatea, ce caracterizează pe bravele și respectabilele noastre Dame de aici în asemănare contradictorică opusă cu cea a bărbaților.

În fine urcă treptele tribunei Doamna Veturia Dr. I. Neagoe, una dintre demnele Dame, cari n'au crăut osteneli și timp pentru introducerea acestor conferențe și pentru promovarea intereselor reunii unei femeilor române pentru sprințirea copilelor sărace.

D-sa dă următorul raport: Doamne și D-șoare inscrise pentru aceste două cicluri de conferențe au fost 105, dela cari sau încassat fl. 125, de oare ce multe au solvit și preste tacșa de 1 fl. Din acești bani, sau spesat pe cărți de ale celor mai renumiți scriitori români fl. 76, alte spese la fl. 29; iar restul de circa fl. 20 este depus la „Albina” spre păstrare. Aceasta este succesul material al conferențelor; căt pentru succesul moral, constată D-sa cu multă satisfacție — ceea ce constată toată suflarea brașoveană, care a urmărit cu atenție cursul acestor conferențe — că este foarte îmbucurător cu atât mai vîrtoș, că de aci și-au luat impuls și demoisellele a se intruni și a forma un club literar. În urmă aduce călduroase mulțamiri On. corp profesoral pentru jertfa, ce au adus-o prin disertări, cetiri și istorisiri în aceste conferențe, aduce cordiale mulțamiri și Doamnelor și D-șoarelor pentru zelul, cu care au cercetat numitele conferențe și închee esprimând acestora „nu un adio” dice D sa „ci la revedere!”

Posiția maiestatică și resoluția, cu care a păsit Doamna Neagoe înaintea publicului, care era mai numeros, ca ori când altă dată, însuflarea ce se putea căt pe față D-sale, erau vîi dovedi, că cauza, ce o profesează și pentru care se jertfesce, a fost încununată cu succes; apoi limbajul, carele i-a fost adevăratul interpret al ideilor D-sale îți însuflă respect față de secul frumos, care luptă cu atâtă abnegare și entuziasm pentru promovarea culturii naționale. Cumă entuziasmul Doamnei vorbitoare a fost expresia tuturor Doamnelor și Domnișoarelor s'a dovedit prin vîle aplaște, ce au succedat vorbirei.

În modul acesta s'a încheiat cele două cicluri ale conferențelor demne de toată considerarea a nobilei societăți de dame și damicele, cari sunt fata brașovenilor.

La acest loc să-mi fie permis a arăta pe scurt și desvoltarea acestor conferențe. La adunarea generală ultimă a reuniunii femeilor române pentru ajutorarea copilelor sărace între alte concluziuni s'a adus și decisiunea de a contribui pentru înmulțirea claselor de fetițe dela gimnasiul român, de oare ce timpul pretinde o cultură cu mult mai înținsă dela mamele române. Scoala însă va forma astfel de mame numai pentru viitor din generații unile crude. De scoală au lipsă încă și cele, ce sunt astăzi mame, pentru ca acestea să conflucre de odată cu scoala pentru promovarea progresului junelui seces frumos. Scoala la aceasta nu poate fi altfel de căt numai în formă de conferențe; aşa dară conferențe literare sunt de neapărată trebuință pentru noi! — își di seră dlor. Aci se poate vedea temeinicia înaltei culturice o au onorabilele noastre dame de aici „Cuvîntul trup s'a făcut!” Într-venirea la corpul profesoral, ca să binevoiască ale oferî, sucursul necesar prin prelegeri, ear între dlor a circulat o listă de înscriere și contribuire pentru acoperirea speselor impreunate cu acele conferențe. Corpul profesoral primi cu placere angajamentul acesta și astfel luară parte activă la acele prelegeri: dd. St. Iosif, director, Dr. N. Pop, conrector, I. Popaea, Ipolit Ilasievici, Ios. Macsim, A. Bârsean, I. Panțu, I. Socaciu, ear în timpul din urmă și trei damicele din clubul literar, dșoarele: El. Perșenar, Sevastița Murășan și El. Dimitriu. În modul acesta s'a făcut începerea conferențelor literare sub forma dea cunoscută. De aci însă s'a făcut un pas mai departe; — s'a conceput și între damicele o societate literară, despre care vorbiu în una din corespondențele mele anterioare. Conferențele literare se vor continua numai în postul Crăciunului, întruirile clubului literar al damicelor însă își urmează nealterat cursul de până acum și e probabil, că nici nu se va întrerupe ci poate numai pentru lunile de vară. Dee Dumneșeu nesfîrșită viață acestor nobile asociații, ear întreprinderile lor să fie încoronate cu cele mai splendide succese!!!

G.

De lângă Someș în 4/16 Aprilie 1884. În 2/14 Aprilie s'a întrunit în Gherla alegătorii români din cîțu Solnoc Doboca într'o conferință conchegată prin fiscalul consistoriului greco-cat.

din Gherla cu numele Stetui, prin advocatul Muntean și Man, spre a se consulta relativ la ținuta românilor față cu alegerea viitoare a deputaților la dieta țărei.

După ce s'a ales președinte și notariu ad hoc, fiscalul consistorial Stetui propune față cu ținuta politică a românilor, aderarea la programa pasivității declarate în conferința generală din Sibiu în anul 1881.

Titu Geaja face contra propunerea: conferința aderează la programa conferei naționale ținute în Budapesta în 3/15 Mai a. c. Motivându-o și aparându-o pe scurt propunătorul Geaja constată, că pasivitatea nu au adus nici baremi un folos îmbucurătoru pentru români, ci urmările cele triste și dăunoase ale pasivității le simțim tot mai mult. Pasivitatea este numai o decizie pre hărtie, și nu stă nici decum în acord cu realitatea, căci cu puține excepții preste tot, și cu deosebire în acest comitat totdeauna au participat la alegere nu numai poporul dară și inteligența, preotii, invetatorii etc. Excepțunile sunt prea puține. Ba unele cercuri curat române au ales deputați maghiari. Ce sens are dară pasivitatea carea se neagă prin fapte. Este logic, este bărbătesc și corespundătoru demnității naționale, a aduce relativ la ținuta politică a românilor o astfel de decizie, carea să nu fie o frasă goală, ci să fie realizavera, să ste în acord cu realitatea. Însuși mintea sănătoasă dictează omului ca apucând și mergând sau mai bine ȣs rătăcind timp indelungat pre o cale, carea nu duce la ținta dorită să o părăsim și să apucăm pre altă cale, pre calea activității, să participăm la alegeri, ca prin aceasta să căștigăm și simpatia confrăților maghiari, și să folosim națiunii, și ca la locul competente, în dieta să lucre deputații nostri în alianță cu alții pentru realizarea dorințelor și juste și legali ale românilor.

După o desbatere infocată, conferința primește propunerea lui Stetui, și a lui Geaja cade.

Conferința alege un comitet central, de președinte pe advocatul Muntean, precum și pentru fiecare cercu electoral câte un subcomitet.

Trebue se observă, că dintre toți canonicii profesori de teologie și preparandie și preotii gr. cat. din Gherla nici unul nu a participat la alegeri. Acești activiști formează un numer foarte considerabil între inteligenții alegători români din acest comitat; și după părerea mea dênsii au făcut rău, ca nu au participat, căci atunci prea cred, ca decisiunea conferinței eșea pentru activitate.

Foarte notaveră este impregurarea, că propunerea pentru pasivitate, respective pentru aderarea la programa de pasivitate a conferinței din Sibiu au fost făcute din partea lui Stetui, fiscalul Consistoriului gr. cat. din Gherla de lângă episcopul Szabó; și nota bene fiscalul parimise încă și scoatea plată dela perceptoratul regiu ung. Așa dară nu trebuie săi cădă în ochii oficiali statului.

Tot fiscalul consistorial Stetui au făcut propunerea, să se voteze vot de incredere „Gazetei Transilvaniei”, „Observatorului” și „Luminătorului.”

Mai amintesc și aceea, că o parte foarte mare a conferinței o au format-o preotii și invetatorii gr. cat. din diecesa eppului patriotic Szabó *), cari toți au sprijinit propunerea fiscalului consistorial pentru pasivitate.

Someșanul.

Zarand în 17 Aprilie st. n. 1884. Conferința electorală! Prin Zarand avem mai multe conferențe ca în alte părți. Ele se succed una după alta. Una este mai interesantă, decât alta, privite din deosebite puncte de vedere.

În 6 Aprilie st. n. cățăva alegători maghiari, împreună cu oare căteva oi rătăcite ale Israilelui român intrunindu-se în otelul „Transilvania” în Brad, au candidat de deputat dietal pre viitorul period, pre Sigismund Fekete — fostul deputat al cercului Baia de Criș, în perioada trecută.

Abia vre-o 20 însă s'a putut aduna. Între aceștia trei notari români, cel din Vația de Jos, carele ca student a trăit din colectele Românilor Zarandeni, pentru astăzi să figureze ca cortes, și după impregurări și ca denunțant. Al doilea cel din Risculița — carele după o suspendare de doi ani, a fost restituit la întrevînirea unui advocat român din Baia de Criș T. P. Tac de al 3-lea notariu din Mihăileni, pre carele nu sciu ce poate să-l indemne, ca să-l vedem totdeauna în castre streine. Unii afirmă că lar deochia hărțiile cu două fețe.

Dar în fine candidarea nu ar fi un lucru atât de interesant. Să te miri ca tot astfel a fost can-

*) Alușunile la P. Sa dl episcop nu credem să fie justificabile. Căte o șiră de anarchie în politică mai vedem și în alte eparchii, nu numai la Gherla.

didat Sigismund Fekete în 1881, și totuși a reușit față de Borlea candidatul partidei naționale. Deosebita a fost numai în aceea, că atunci pentru Sig. F. s'a pus în mișcare întreg aparatul administrativ, s'a mai deschis și fondul de dispoziție, căpătând votanții căte doi floreni, până la 500 fl. cu totul astăzi se vorbesce a se fi spesat 5000 fl.

Precănd Borlea nu a spesat nimic. Probabil că candidatorii din 6 Apriliu și vor fi făcut atari sperante și pre venitoru. Nu sciu nu cumva se vor înșela? Administrația s'a schimbat — oameni noi au venit! Banii sunt tot bani însă...

Candidarea devine un ce cutesat, când pre baza listelor alegătorilor pro 1884, din 1342 alegători, abia 83 adecă optdeci și trei sunt maghiari; ceeaலăți toți Români. Aici nu poate fi lucru curat la mijloc. Corupționile din 1881 — De Ddu — dar me tem că se vor repeși. — Mergând astfel lucrul — împăcarea noastră cu maghiari nu se va efectua nici odată. — Se vorbesce, că va candida și un opositional maghiar, în acest cerc. Există o mică fracțiune de maghiari în Zarand, cari înarma alegătorilor municipali — nereușind oficiali candidaților — s'a măniat foc. — Tin și acestia consultări dar până acum nu și au pus candidatul.

Precănd a fost candidat deputatul guvernamental S. F. acceptam se cetesc în diuarele române, convocarea vre unei conferențe a alegătorilor români. Acceptarea mea fu satisfăcută în alt mod.

Advocații: Teodor Pop și Petru Truța, au convocat precale privată, la o conferință pre toți alegătorii români pe 10 April st. n. Brad.

Joi în 10 Aprilie pe la oarele 11 antemeridiane sala dela scoala elementară română din Brad era plină de alegători. Întru aceea sosiră advocații convocatorii. Publicul tot creștea. Preotii, invetatorii, alegători săteni din toate comunele cercului erau prezenți. Mulți au trebuit să remână în ambitul scoalei. O parte se departără, neavând unde să înceape. Într'aceea sosì și comisariul dñul subpreștor B. K. — carele asistă până în fine la conferință.

După sosirea comisariului, advocațul Petru Truța deschide conferința arătând carele este scopul ei: organizarea alegătorilor pe un nou period electoral.

Pentru conducerea agendelor s'a constituit biroul: președinte Teodor Pop adv. în Baia de Criș, ear secretar Vasiliu Damian și Ioan German, cari fură aleși prin aclamație. S'a constatat apoi numărul alegătorilor prezenți, carele a trecut preste 160 însă — listele alegătorilor erau presente, și s'a notat după cum sum informat și numele alegătorilor prezenți.

La ordinea dilei urmă: constituirea unui comitet electoral executiv pentru cercul de alegători Baia de Criș.

In acest comitet, pe lângă birou s'a ales 36 membri din cele 12 notariate ale cercului. Acest comitet va avea a aduce în îndeplinire conclușele, ce se vor lua în conferința generală ținândă, incăt acele conclușe se vor referi la cercul de alegători. În comitet pe căt a fost posibil s'a ales persoane cari s'a interesat și în trecut de causele naționale.

Pentru a lua parte la comitetul central din Deva s'a ales membrii: Teodor Pop, Petru Truța, Georgiu Părău și Francisc Ualain.

Alegerea delegaților la conferința generală ținândă în Sibiu s'a făcut în persoanele:

Teodor Pop, advocaț în Baia de Criș, Petru Truța, advocaț și eventualmente al treilea delegat: Francisc Ualain.

Referitor la ținuta alegătorilor din acest cerc electoral s'an ivit două propuneri, una care sună: având în vedere rezultatul trist al alegători din 1881 când în urma corupționii și a terorismului neaușit a cădut candidatul nostru național Sigismund Borlea — deși aproape totalitatea alegătorilor români, să ne declarăm a fi cu totul pasivi în fața alegătorilor de deputați dietali, o altă propunere care s'a ridicat la valoare de conclus, cu unanimitate este:

„Români alegători din cercul electoral Baia de Criș aderează la programa partidei naționale statutară în anul 1881 în Sibiu, eventual se vor supune necondiționat și vor lucra solidari pentru realizarea conclușelor, ce se vor aduce în conferința generală, în obiectul acesta.”

În fine s'a luat la desbatere propunerea: să se candideze de ablegat astădată ori nu? Conferința având în vedere că cortesurile în acest cerc au inceput, și s'a candidat deja un deputat guvernamental, de o mică fracțiune de alegători maghiari, având în vedere că în 1881 acest cerc a fost activ s'a primit cu majoritatea propunerea să candidăm. S'a și candidat apoi la propunerea alegătorului Fr. Ul. de ablegat dietal: Petru Truța, advocaț, carele a dat promisiunea solemnă, că va respecta cu sănătate oricare va fi conclusul conferinței generale

* Diariul „Times“ scrie, că un amator de antichități a descoperit în biblioteca imperială din Petersburg un manuscris al vechiului testament foarte antic, scris cu niște caractere cu totul particulare, care are o mare valoare.

* (Universitatea vienesă) a fost frecuentlyă în semestrul trecut de 4477 studenți ordinari și de 744 estraordinari, preste tot de 5221 de studenți. Numărul teologilor face 226 (189 ordinari și 37 estraordinari), al iuriștilor 2266 (1988 ordinari și 278 estraordinari), al medicinistilor 2013 (1892 ordinari și 121 estraordinari), al filosofilor 716 (406 ordinari și 310 estraordinari). Asemănând aceste cifre cu cele din semestrul de iarnă din 1882/3 rezultă, că numărul studenților a crescut în anul acesta cu 221, cercetând facultatea jurisdică cu 22 studenți mai mulți, la cea medicinică cu 363, din contră la facultatea filosofică au fost 67 studenți mai puțin.

* Foile revoluționare din Rusia conțin următoarele amendamente asupra ultimelor expulziuni și arestări: Doamna Vinitzky, o publicistă a adresat către un funcționar înalt o scrisoare, în care îl rugă să fie scăpată de supraveghierea polițienească, ce se decretase în contra ei. Ea fu arestată și apoi gonită din Petersburg. Un student Klopsay, a fost gonit în urma unui raport al inspectorilor. Președintele unui comitet de Semstvo a fost arestat, se menționează, între altele arestarea unui funcționar din ministerul comunicațiunilor Antonensky, a doi literati Stocalici și Afanaskiew și a unui mașinist din fabrica de pulbere în Obuchot, cu numele Sergie. Poliția a fost foarte activă în Chișinău în timpul din urmă. Doi nihiliști arestați într-o tipografie secretă au scăpat. Se vorbesc că în prințul Andronikow, o rudă a prințului din Mingrelia, a fost arestat, pentru că i s-a găsit numele pe o listă aflată la un revoluționar arestat.

* (Nemeșugul la turci). Sultanul din Constantinopol umbără să înfințeze la Turci, ceea ce la alte popoare începe să se desfințeze anume: aristocrația. În acest scop el a poruncit familiilor celor înalte să-și adopte nume statornice; nobilă va fi ereditată din tată în fiu.

* (Deschiderea parțială a graniței către România). Conform unui esmis al ministerului de agricultură, industrie și comerț a încreitat în România bovină orientală și se pot importa;

1. Cu observarea procedurei normate în §-ul 12 din Art. de lege XX 1874 produse crude de animal și alte obiecte espuse infecțiunii.

2. Oi și capre în modul statorit în § 11 din art. d. I. citat după lazaret de 24 ore.

Importul de vite cornute rămâne însă pe baza art. d. I. XXVI 1880 și de aci încolo opriți.

* (La furtul din Satulung). Cu privire la acest obiect nu se scrie: Nu de mult ve incunoscinc-

țău despre spargerea bisericei rom. ort. din Satulung. De atunci s-au mai desvăluit unele amănunte prin cari să intregește cele deja comunicate.

Rotarul Dávid, acesta este numele secuiului suspect și arestat deja — nu este numai singur operator la jefuire.

Arestarea lui David, carele e orb de un ochiu și insuflat frică între companionii lui astfel, incât acestia n'au lăsat, să treacă mult timp la mijloc și se hotărîră a preveni ei cu înapoiarea pățitorilor căli să venit lor din prada făcută. Din partea comitetului parochial sau pus noaptea strajă pentru păzirea spărturei grătarului dela fereastră. Straja urându-se dela un timp a se înverti într-un singur loc tot numai pe lângă fereasta cea spartă, să depărta și să facă o roată împregiurul bisericei și când ajunse la altar i să atrase atențunea de un obiect alb pe una din ferestrile altariului. Să apropriă lăua obiectul și privi bine — era un servet care să pare a conține ceva sunător în sine; și desfăcu și astăzi mai multe monete parte austriace parte române, cari le putu bine distinge la lumina lunii. În ziua următoare le predă oficiului parochial, care constatănd că erau tocmai banii furăți din biserică, i predă judecătoriei. Suma acelor monete a fost 25 fl. În ziua următoare veni un individ secuiu dintre cei de frunte de acolo din comună și predă o sumă de 30 fl. v. a. la oficiul parochial dicând că i-a dat încarcerat și el vădend că sunt bani de furat, nu voiesce să-i țină.

Săi acești bani fură înaintați judecătoriei. Se asteaptă scrutările judecătorescă, cari de sigur vor fi incoronate de succes.

slobozit. Dlui cu mare zel rociul seu au amețit cu binecuvântatul vinars o mulțime de suflete țigănesci gr. or. cari cu această ocasiune — au trecut la sfânta unire.

În Sâmbăta lui Lazar — a. c. pe timpul când se face pomenire pentru cei reposați dl paroch Suciu vădânduși miserul popor, că au devenit la nepuțină, că s'au micșorat încât e aproape constător din țigănet și măhnit de aceasta esență au intrat disperat în birt între (cordovani) țigani, unde au strigat din respușteri: „care vă dați uniți? dați-vă uniți, dați-vă toți că vă servesc ca Preot gratis! Ve aduc învățător care scie: românesc, unguresc și nemțesc. Nu aveți de a plăti nimic, nu aveți nici o datorină numai să fiți uniți.“ Aceste promisiuni duhovniceșcesc au învățat înimile a vro 17 familii țigănesci, care la sfatul D lui Duhovnic Suciu s'au învoit de său apăsat toți degetele pe un cuartal de hârtie adresată către Oficiul Parochial gr. or. care au servit drept mărturisire de trecere.

Dl paroch Suciu în calitate și de agent al soc. „di sicura“ dela Triest și negustoriu de feliurite mărfuri deși voiesce așă împărți talentul, ca lumina razele; nu poate! căci, până funcționează ca preot, agentura odichuescă; ear până asigurează după agențură — cresc în parochie porumbei țigănesci etc.

Dl paroch prespun că să va înșela în speranță sa când promite că va aduce un învățător cuațificat pre cum au promis: căci de prezente, n'are nici scoală nici învățător; ci un bet de cantor de vreo 65 ani care a învățat dela dl agent a cântă: „doamne indură spre noi!“

Din aceste semne revoluționare în interesul națiunii române, este ușor a crede cumă resboiul cel din lăuntru e mai rău, ca cel din afară.

Pe lângă care remân etc.

*Ioan Suciu,
invățător greco-oriental.*

Posta Redacțiunii:

Domnului Dr. G. Baiulescu Brașov.

Particularii brașoveni subscrise în declarațiunea trimisă spre publicare într-o nimică n'au fost provocăți în diariul nostru. Spre a evita avimoșităile său tem silici a denega publicarea ei, căreia ar urma numai alte înbolidituri, cari noi după putință le evităm.

(Mijloc de eură.) Tuturor căi sufer de epilepsie, convulsioni (sgârciuri) și de nervi le putem recomanda un metod renumit în lumea întreagă, recunoscut de cele mai înalte autorități medicinice, așa dicând minutul metod de cură al dlui profesor Dr. Albert, în Paris, place du Trône, 6.; deci fiecare bolnav să se adreseze cu deplină încredere la susunul și mulți și vor dobândi sănătatea, deși au desperat deza de a mai reave. În casă dlui profesor toți cei ce suferă de nervi vor afa locuință linistită, cei lipsiți de mijloace vor fi considerați, cum am înțeles din ivor sigur, prețurile capitalei universale Paris sunt relativ foarte cîste. Tractament și prin corespondență, dacă se va trimite istoricul detaiat al boala. Trebuie să mai observăm, că dl profesor Dr. Albert va pretinde onorar numai după ce se vor vedea rezultatele curei.

Loterie.

Sâmbătă în 19 Aprilie 1884

Viena:	89	67	11	61	37
Timișoara:	29	21	78	38	49

Miercuri în 23 Aprilie 1884.

Brünn:	29	65	66	85	90
--------	----	----	----	----	----

Bursa de Viena și Pesta.

Din 22 Aprilie n. 1884.

	Viena	B-pestă
Renta de aur ung. de 6%	122.30	122.10
Datorie de credit austriac	79.85	79.80
Obligațiuni urbane temeșiane de	100.50	100—
Obligațiuni urb. temeș. cu clausula de sorțire	100.50	100.25
Sorți ungurescă cu premii	115.80	116—
Sorți de regulă Tisei	115.90	116—
Datorie de stat austriacă în argint	79.90	79.80
Renta de aur austriacă	81.05	81—
Sorți de stat dela 1860	100.75	100.75
Scrieri fonciare ale institutului „Albina“	136.50	136.50
Galbin	5.73	5.71
Napoleon	9.64	9.62
London (pe poliță de trei luni)	121.45	121.45

Demn de atenție!

EPILEPSIE

CONVULSIUNI (sgârciuri)

SI

BOLNAVI DE NERVI.
Află ajutorul sigur prin metoda mea. Onorariu numai după ce se vor vedea rezultatele. Tractament prin epistle, sute de indivizi vindecați.

Profesor Dr. Albert.

Pentru deosebitele succese din partea societății scientifice franceze distins cu medalia cea mare de aur clasa I-mă,

[646] 6. Place du Trône, Paris. 19

„FURNICA“ cassă de economii societate pe acțiuni în Făgăraș.

Bilanțul cu 31 Martie 1884.

Active.	fl.	or.
Capital de acțiuni, rate restante	13,679.67	
Cassa în numerar	2,806.08	
Cambie escomptate	15,683.85	
Imprumuturi pe hipotecă	8,125.50	
Imprumuturi pe obligații cu covenanți	6,385—	
Avansuri pe efecte publice	300—	
Spese de fondare	626.28	
Mobilierul	340.38	
Debitori	1,678.33	
	fl. 49,625.09	

Passive.	fl.	or.
Capital de acțiuni 300 acțiuni a fl. 100	30,000.—	
Depunerile pentru fructificare	17,608.16	
Creditori	89.41	
Saldo	1,927.52	
	fl. 49,625.09	

Făgăraș în 31 Martie 1884.

*Alecsandru Micu m. p.,
președinte.*

*Ioan Roman m. p.,
comisarul de șef diriginte.*

*August Cepes m. p.,
comptabil.*

Nr. 288.—1883.

[714] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de capelan, pe lângă neputinciosul paroch gr. or. din Tilișca Ioan Iosif, se scrie concurs cu termin de 30 deile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

A treia parte din toate venitele parochiei de clasa a III, cari toate computate dau un venit cam de 200 fl. v. a.

Concurenții au a-și așterne suplimentele lor instruite conform „Stat. org.“

Nr. 140 1884. [715] 3—3

EDICT.

Ioan Sandru din Nou protopresbiteratul II al Brașovului, care a

părăsit de 8 ani pre legiuitor să a soție Elisabeta Olaianos tot de acolo, pribind în lume fără a se săi ubicațiu-nea lui se citează prin aceasta a se prezenta în termin de 3 luni de dile dela prima publicare a acestui edict înaintea subsemnatului for matrimonial căci la din contra procesul divorțial intentat asuprui se va pertracta și decide și în absenta lui.

Dela scaunul protopresbiteral gr. or. al tractului Brașovului II ca for matrimonial de I-a instanță.

Brașov în 24 Martie 1884.

Ioan Petric,
protopresbiter.